

Nr 84.

Ankom till Riksdagens kansli den 22 april 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättande såsom nationalpark av visst område i Arjeplogs socken av Norrbottens län.

(1:a Avd.)

I en till Riksdagen den 21 februari 1913 avlåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 120, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att såsom nationalpark må avsättas ett område av omkring 146 kvadratkilometer, bestående huvudsakligen av fjällvidder med däri insprängda områden av lövängsnatur samt beläget å kronomark sydväst om fjället Peljekaise och nordost om sjöarna Tjalasjaure och Luotajaure i Arjeplogs socken av Norrbottens län, med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma de närmare gränserna för nationalparken.

Beträffande vad till stöd för denna fastställning anförts får utskottet hänvisa till förberörda statsrådsprotokoll.

Frågan om avsättande av nationalparker upptogs av 1904 års riksdag, som — under uttalande, att, då staten på de mest skilda ställen i vårt land ägde större eller mindre besittningar, kunde, enligt Riksdagens mening, här och där en plats, där sällsynta djur och växter trivdes, ett egendomligt skogsbestånd, ett vattenfall, någon säregen geologisk bildning o. s. v. förefunnes, fridlysas för åverkare, så att naturen där kunde leva sitt eget ursprungliga liv — i skrivelse till Kungl. Maj:t anhöll om utredning angående de åtgärder, som borde vidtagas för att bereda skydd åt vårt lands natur och naturminnesmärken.

Med anledning härav framställde Kungl. Maj:t till 1909 års Riksdag förslag om avsättande såsom nationalparker av åtskilliga områden, däribland ett omkring 200 hektar stort område med lövängsnatur å statens mark söder om fjället Peljekaise i Arjeplogs revir med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma de närmare gränserna för nationalparken. Såsom särskilt skäl att avsätta detta område till nationalpark anfördes,

Utskottet.

att det borde vara av intresse att, såsom ett motstycke till ett till nationalpark föreslaget urskogsområde med barrträdsvegetation inom Suorsa och Rissa kronoparker i Norrbottens län, såsom nationalpark bevara jämväl ett i nordligaste Sverige beläget område med orörd lövängsnatur.

Denna proposition blev av Riksdagen bifallen.

Efter det vederbörande överjägmästare av domänstyrelsen anmodats att uppgöra förslag till bestämmelser angående förvaltningen av samma nationalpark, har denne i skrivelse till domänstyrelsen anfört, bland annat, att den för nationalparken bestämda areal vore så obetydlig, att nationalparkens natur icke skulle kunna för framtiden bevaras i huvudsakligen orubbat skick. Omkringliggande marker inverkade nämligen genom dräneringsförhållandena så, att den ursprungliga naturen så småningom förändrades. Med anledning härav har utarbetats nytt förslag till nationalparkens omfattning, enligt vilket denna högst avsevärt utvidgats. Domänstyrelsen har tillstyrkt den ifrågasatta utvidgningen under uttalande, att berörda område icke vore behöfligt för statens skogsväsen och ej heller syntes representera nämnvärt ekonomiskt värde.

Ehuru det till avsättande såsom nationalpark nu föreslagna området är icke mindre än omkring 73 gånger större än det område, som enligt 1909 års Riksdags beslut skulle bilda Peljekaise nationalpark, anser sig emellertid utskottet kunna tillstyrka förevarande framställning, då, såsom domänstyrelsen framhållit, det nu avsedda området är för staten av ringa värde.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av Riksdagen bifallas.

Stockholm den 22 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, frih. De Geer, Paulson, Fahlén, Lindblad, Pers, Ericsson, Nilsson i Kabbarp, Kronlund, Linders, Barthelson, Lundström, Ekerot, Bosson, Gustafsson och Nilsson i Linnås.